

ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව

ශ්‍රී ලංකාව: විදුලිබල සැපයුමේ විරස්තායීතාවය වැඩිදියුණු කිරීමට සහය වීම

ව්‍යාපෘති නාමය	විදුලිබල සැපයුමේ විරස්තායීතාවය වැඩිදියුණු කිරීමට සහය වීම
ව්‍යාපෘති අංකය	49216-002
රට	ශ්‍රී ලංකාව
ව්‍යාපෘති තත්වය	යෝජිත
ව්‍යාපෘති වර්ගය/ සහායේ ප්‍රකාරතාව	ප්‍රදාන ණය

අරමුදල් මූලාශ්‍රය / වටිනාකම	ප්‍රදාන: විදුලිබල සැපයුමේ විරස්තායීතාවය වැඩිදියුණු කිරීමට සහය වීම	
	නිරණය කල යුතුය	ඇ.එ.ජ ඩොලර් මිලියන 2.00
	නිරණය කල යුතුය- වෙනත්	ඇ.එ.ජ ඩොලර් මිලියන 1.80
	ණය: විදුලිබල සැපයුමේ විරස්තායීතාවය වැඩිදියුණු කිරීමට සහය වීම	
	සාමාන්‍ය ප්‍රාග්ධන සම්පත්	ඇ.එ.ජ ඩොලර් මිලියන 115.00

ක්‍රමෝපාය න්‍යාය පත්‍ර	පාරිසරික වශයෙන් ධරණීය වර්ධනය සමස්ත ආර්ථික වර්ධනය
වෙනස්වීමේ තීරක	පාලන සහ ධාරිතා සංවර්ධනය හවුල්කාරිත්වය
ක්ෂේත්‍රය / අනුක්ෂේත්‍රය	බලශක්තිය- විදුලිබලය සම්ප්‍රේෂණය සහ බෙදාහැරීම- බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාවය සහ සුරක්ෂිතතාවය- පුනර්ජනනීය බලශක්ති උත්පාදනය- සූර්යබලය- පුනර්ජනනීය බලශක්ති උත්පාදනය- සුළං
ස්ත්‍රී/පුරුෂ සමානතාවය සහ මුක්‍යධාරාව	එලදායී ලිංග මුක්‍යධාරාව

විස්තරය

පසුගාමී ප්‍රදේශ වල සංවර්ධනය කෙරෙහි ව්‍යාපෘතිය සෘජුව ප්‍රතිලාභ සලසයි. ව්‍යාපෘතිය 116 ක්වු ග්‍රාමීය විද්‍යුතන වැඩසටහන් සහ කිලෝමීටර 2,150 ක්වු අඩු වෝල්ටීයතාවයකින් යුත් රැහැන් පුළුල් කිරීම ආවරණය කරයි. බලශක්ති ගබඩාකිරීම (ලිතියම්-අයන් බැටරි) සහිතව සුළං සහ සූර්ය බලය සහ කාර්යක්ෂම ඩීසල් මගින් ක්‍රියාත්මකවන උත්පාදන පද්ධති රැගත් නවීන දෙමුහුන් කුඩා-ජාලක කුඩා හුදකලා දූපත්වල ක්‍රියාත්මක කරනු ඇත. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් පූර්ණ ආවරණය සහ සියළුම ජනගහනයට විදුලිබලයට ප්‍රවේශය බලාඥීමට ව්‍යාපෘතිය

සහය වෙයි. සමස්තයක් වශයෙන් ව්‍යාපෘතිය උතුරු සහ නැගෙනහිර පලාත් මෙන්ම රටේ අනෙකුත් කොටස් වලට සාපේක්ෂව විදුලිබල ආවරණ අනුපාතය පහළ මට්ටමක පවතින උභව සහ උතුරු මැද පලාත් ඇතුළුව 17,500 ක් පමණ වූ ග්‍රාමීය පවුල් සඳහා විදුලිබලය සැපයීමට බලාපොරොත්තු වේ. ශ්‍රී ලංකාව සඳහා වන ආසියානු සංවර්ධන බැංකුවේ අතුරු රාජ්‍ය හවුල්කාර ක්‍රමෝපාය සමඟ ව්‍යාපෘතිය සමගාමී වේ. පිරිසිදු සහ විශ්වාසදායක විදුලිබලයට පවතින ප්‍රවේශය පුළුල් කිරීමට සංප්‍රේෂණ සහ බෙදාහැරීමේ ආයෝජන සහ පුනර්ජනනීය බලශක්ති සංවර්ධනයට සහය දැක්වීමට ශක්තිමත් පූර්ව ආසියානු සංවර්ධන බැංකුවේ මැදිහත්වීම් පවතී.

ව්‍යාපෘති සාධාරණීකරණය සහ දේශීය/ කාලාපීය ක්‍රමෝපාය කෙරෙහි ඇති සම්බන්ධය

මෑත වසර කිහිපය තුළදී ශ්‍රී ලංකාවේ බලශක්ති ක්ෂේත්‍රය දියුණුවී ඇති අතර 1990 දී 29% ක්ව පැවති ජාතික විදුලිබල ආවරණ අනුපාතය 2015 වන විට 98% දක්වා ලඟා වී ඇත. ඉතිරි 2% ලඟාකර ගැනීම ඉතාමත්ම අපහසු වන්නේ එකී ප්‍රදේශ පිහිටා ඇත්තේ රටේ උණ සංවර්ධිත ප්‍රදේශවල සහ හුදකලා දූපත් වල බැවිනි. රටේ ඇතැම් පලාත් සඳහා 100% ක විදුලිබල ආවරණ අනුපාතයක් පැවතියද, ගැටුම්වල බලපෑමට ලක්වූ උතුරු සහ නැගෙනහිර පලාත් පවතින්නේ 92% ක සහ 94% ක විදුලිබල ආවරණ අනුපාතයකි. එසේම උභව සහ උතුරුමැද පලාත් 95% ක මට්ටමට ලඟාවූවත් ඇතැම් දිස්ත්‍රික්ක මෙම මට්ටමින් ඉතා පහළ මට්ටමක වේ. පද්ධතියේ විශ්වසනීයත්වය සහතික කිරීමට සහ බොහෝ දිළිඳු පවුල් තවදුරටත් සම්බන්ධ නොවූ පහත් ගුණත්වයකින් යුත් විදුලි සැපයුමක් ලබන බොහෝ කුටුම්භ සිටින ග්‍රාමීය ප්‍රදේශ වලට බලශක්ති සැපයුම් පුළුල් කිරීමට කිලෝවෝල්ට් (kV) 33 ක මධ්‍යම වෝල්ටීයතා (MV) ජාලය තවදුරටත් වැඩිදියුණු කිරීම අවශ්‍යය. ජාලකය පුළුල් කිරීම මගින් විදුලිබලය ලබාදිය නොහැකි, ජනගහනය 1,250 සිට 4,540 දක්වා ව්‍යාප්තවූ හුදකලා දූපත් පවතී. මේවාට දැනට අකාර්යක්ෂම, පැරණි ඩීසල් උත්පාදන යන්ත්‍ර පද්ධතියක් මගින් ලබා ගන්නා පිරිවැය අධික විදුලි බලය ලබා දේ. එලෙස විදුලිය ලබාදෙන්නේ දිනකට සීමිත පැය ගණනක් වන අතර විදුලිබල ආවරණ අනුපාතය 0% (එක් දූපතක) සිට 74% දක්වා සීමාවක පවතී.

ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් සමස්ත ජනතාවට විදුලිබල සේවා සඳහා පවතින ප්‍රවේශය සනාථ කිරීම පිණිස බලශක්ති සැපයුම් පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීම මගින් බලශක්ති මූලාශ්‍රවල ධරණීය සංවර්ධනය සනාථ කිරීම අරමුණු කරයි. ශ්‍රී ලංකාව සතුව ජාතික බලශක්ති ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රමෝපාය (National Energy Policy and Strategies- NEPS) මත පාදකවූ ක්ෂේත්‍ර ආයෝජන ඇතුළත් ජාතික ආයෝජන වැඩසටහනක් පවතී. ජාතික බලශක්ති ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රමෝපාය තුළ ක්ෂේත්‍ර මාර්ග සැලැස්ම, දිගුකාලීන ආයෝජන වැඩසටහනක්, සහ සුදුසු ප්‍රතිපත්ති සහ ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාමාර්ග පවතී. රටේ මේවන විට පිහිටුවා ඇති බලශක්ති උත්පාදන ධාරිතාවය මෙගාවොට් 3,932 (MW) ක් වන අතර ගිගාවොට්-පැය 12,357 (GWh) විදුලිබලයක් නිපදවයි (2014). උපරිම ඉල්ලුම (2014) වන්නේ මෙගාවොට් 2,152 කි . විදුලිබල සැපයුම තවදුරටත් පුළුල් කිරීමට ප්‍රමාණවත් උත්පාදන ධාරිතාවයක් පවතී. රටේ ප්‍රධාන ජාලකය හරහා ජනගහනයට විදුලිබලය ලබාදීමට රජය බලාපොරොත්තුවන අතර කුඩා හුදකලා දූපත් සඳහා කුඩා-ජාල පද්ධති මගින් විදුලිබලය ලබා දෙයි. මෙම ව්‍යාපෘතිය විදුලිබලයට තිබෙන ප්‍රවේශය පුළුල්කිරීමට සහ පිරිසිදු බලශක්තිය දියුණුකිරීම කෙරෙහි පවතින රජයේ අරමුණ සඳහා දායකත්වය සපයයි. පසුගාමී ප්‍රදේශ සංවර්ධනයට ව්‍යාපෘතිය සෘජුව ප්‍රතිලාභ සපයයි.

බලපෑම

2020 වන විට ශ්‍රී ලංකාව තුළ පිරිසිදු, විශ්වසනීය, සහ දැරියහැකි විදුලිබලය සඳහා ඉහළ ප්‍රවේශය සමඟ ව්‍යාපෘතිය සමගාමී වේ. (ශ්‍රී ලංකා රජය, 2008. ශ්‍රී ලංකා ජාතික බලශක්ති ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රමෝපාය. කොළඹ)

ප්‍රතිඵල

විදුලිබල සැපයුම, සහ බෙදාහැරීමේ පද්ධතියේ වැඩිදියුණුවූ කාර්යක්ෂමතාවය සහ විශ්වසනීයත්වය

නිමැයුම

1. ශක්තිමත් කරන ලද මධ්‍යම වෝල්ටීයතා පද්ධති
2. පුළුල්කරන ලද ග්‍රාමීය විද්‍යුතන ජාලය
3. කුඩා හුදකලා දූපත්වල පිහිටුවන ලද දෙමුහුන් අලුත්කල හැකි බලශක්ති කුඩා-ජාලක පද්ධති

භූගෝලීය පිහිටීම

ආරක්ෂණ වර්ගීකරණයන්

පරිසරය	B
ස්වේච්ඡා නොවන නැවත පදිංචි කිරීම	B
ආදිවාසී ජනතාව	C

පාරිසරික සහ සාමාජික අංග පිළිබඳ සාරාංශය

පරිසරය

ස්වේච්ඡා නොවන නැවත පදිංචි කිරීම

ආදිවාසී ජනතාව

පාර්ශවකරුවන් සමඟ සන්නිවේදනය, සහභාගිත්වය සහ උපදේශනය

ව්‍යාපෘති සැලසුම්කරණ කාලය අතරතුර

ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාවට නැන්වීම අතරතුර

වගකිව යුතු නිලධාරී

ආ.ස.බැ වගකිව යුතු නිලධාරී	මුක්තෝර් කාමුදකනොච්චි
ආ.ස.බැ වගකිව යුතු දෙපාර්තමේන්තුව	දකුණු ආසියා දෙපාර්තමේන්තු
ආ.ස.බැ වගකිව යුතු අංශය	බලශක්ති අංශය, දකුණු ආසියා දෙපාර්තමේන්තු
ක්‍රියාවට නැන්වීමේ නියෝජිත ආයතන	විදුලිබල සහ බලශක්ති අමාත්‍යාංශය (MOPE) 72, ආනන්ද කුමාරස්වාමි මාවත කොළඹ 07, ශ්‍රී ලංකාව

කාලසටහන

සංකල්ප අනුමත කිරීම	2015 සැප්තැම්බර් 27
තොරතුරු සෙවීම	2016 ජනවාරි 19 සිට 2016 ජනවාරි 28
කළමනාකරණ සමලෝචන රැස්වීම	2016 මාර්තු 31
අනුමැතිය	2016 ජූලි 26
අවසන් විමර්ශන මෙහෙවර	-
ව්‍යාපෘති දක්න පත්‍රය අවසන් වරට යාවත්කාලීන කරන ලද්දේ	2016 මාර්තු 21

ව්‍යාපෘති සහ වැඩසටහන් සම්බන්ධ සාරාංශගත කරන ලද තොරතුරු ව්‍යාපෘති දක්න පත්‍රවල අඩංගු වේ. ව්‍යාපෘති දක්න පත්‍රිකාවක් යනු වැඩ කෙරෙමින් පවතින ව්‍යාපෘති සම්බන්ධ වාර්තාවක් බැවින් ඇතැම් තොරතුරු මෙහි පළමු පිටපත් වල ඇතුළත් නොවිය හැකි අතර එකී තොරතුරු ලැබෙන පරිදි ඇතුළත් කරනු ඇත. යෝජිත ව්‍යාපෘති සම්බන්ධ තොරතුරු තාවකාලික සහ හඟවන තොරතුරු වේ.

ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව විසින් මෙම ව්‍යාපෘති දක්න පත්‍රයේ සඳහන් තොරතුරු එය භාවිත කරන්නන් සඳහා උපකරණයක් ලෙස භාවිතා කිරීමට කිසිදු සහතිකවීමක් නොමැතිව සපයයි. ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව විසින් ඉහළ ගුණත්වයෙන් යුත් අන්තර්ගතයක් සැපයීමට සෑම විටම උත්සහ කරන අතර කිසිදු ආකාරයක වගකීමක් නොමැතිව, ප්‍රකාශිතව හෝ හැඟවීමෙන්, පණයීය ආකාරයේ වගකීම් සීමාකම් නොමැතිවීම ඇතුළත්ව, නිශ්චිත අරමුණක් සඳහා ගැලපෙන පරිදි, උල්ලංඝනය නොවන ලෙස තොරතුරු "පෙනෙන පරිදි" සපයයි. මෙවන් ඕනෑම තොරතුරක නිරවද්‍යතාවය හෝ පරිපූර්ණත්වය පිළිබඳව ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව විසින් විශේෂිතව ඕනෑම වගකීමක් සහ පෙනීසිටීමක් සිදු නොකරයි.